

LUPTA

le combat

Director : Mihai Korne

Redactor : Antonia Constantinescu

COSTUL ABONAMENTULUI PE UN AN		
In franci francezi		In alte valute tariful este majorat pentru acoperirea cheltuielilor bancare :
FRANTA	FRF 250	
EUROPA	FRF 300	DM 100 - Fr. Elv. 90 - L. St. 35
Cu avionul :		
AFRICA		
AMERICA DE NORD	FRF 350	USA 60 sau echivalent
ISRAEL		
AMERICA DE SUD		
ASIA	FRF 400	USA 70 sau echivalent
AUSTRALIA		
125, Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud - France		
Téléphone : (33-1) 41 12 03 73 - Tétex 270125F		
Commission Paritaire N° 65481 - C.C.P. : 11 341 71 A Paris		
Téléfax : (33-1) 41 12 03 79		

Numărul 262

7 martie 1996

ARMATA ROMÂNĂ ȘI NATO

Integrarea armatei române în Alianța Atlantică poate favoriza, dar nu va determina, intrarea României în Europa. Exemplul Turciei dovedește diferența între o alianță militară și integrarea politică subordonată factorilor de natură economică, socială, de cultură și de civilizație. Votul masiv obținut de fundamentalistii musulmani riscă să înfrunze mult primirea Turciei în Uniunea Europeană, deși această țară a fost unul din bastioanele NATO în timpul războiului rece și are poziție cheie în Orientul Apropiat.

Poziția strategică a României este mai puțin importantă, iar apartenența noastră la Europa nu șterge diferențele adânci care există în majoritatea domeniilor determinante pentru intrarea în Europa.

Eventuala integrare în NATO trebuie deceduată în funcție de avantajele oferite de această alianță știind că alianțele sunt vremelnice, că se pot răsturna și că rolul nostru va evolua în funcție de raporturile între Occident și Rusia sau lumea musulmană, mai mult decât de meritele sau slăbiciunile noastre.

Putem spera, firește, ca disproporția forțelor să înlăture pericolul unui conflict major în viitoarele decenii. Nu putem însă exclude posibilitatea unor conflicte localizate în care riscăm să fim implicați, cu atât mai mult cu cât marile puteri vor evita să intervină direct spre a nu provoca o conflagrație generală. Este fără îndoială mult preferabil să fim în NATO decât în Pactul de la Varșovia dar, prin poziția noastră periferică, rămânem ca și în trecut în prima linie a unui câmp de luptă ce poate fi situat din nou pe pământul sau la granițele României.

Felul în care armata română își poate îndeplini rolul în cadrul NATO nu este încă definit și nu vom încerca să o facem în aceste rânduri. Credem însă folositor să analizăm rezultatele obținute de armata noastră în fazele determinante ale României moderne.

Tradiția militară românească este legată de mari sacrificii în cadrul alianțelor militare, de la Plevna în 1877, la Munții Tatra în 1945, de sprijinirea dictaturilor lui Carol al II-lea și Ceaușescu sau de represiuni sângeroase împotriva țărănilor în 1907, a muncitorilor și minerilor de la Grivița și din Jiu între cele două războaie și a populației orășenești între 17 și 22 Decembrie 1989.

Sacrificiile ca și represiunile au aceeași origine nefericită, lipsa de respect uman a comandamentelor. Au fost mulți ofițeri în prima linie, inclusiv gradele superioare, care își cruțau

oamenii și nu ezitau să se sacrifice, dar înaltul comandament și responsabilii politici nu s-au sinchisit decât rar de pierderile omenești.

Asemenea reacții s-au regăsit și în alte armate, moștenite din doctrina militară prusacă și napoleoniană, însă au evoluat în timp, cu doctrina militară a fiecărei țări, în timp ce la noi nu am găsit nici în Decembrie 1989 semnele acestei evoluții. Era și firesc din moment ce gradele superioare românești sau ale celorlalte armate din Pactul de la Varșovia urmaseră aceeași școală ca și comandanții trupelor rusești din Țările Baltice și Caucaz.

O primă evoluție a doctrinelor militare avusese loc în Europa Apuseană după primul război mondial și uriașele pierderi de la Verdun, unde comandamentele francez și german au irosit inutil 700.000 de oameni. Desigur, participarea britanică și mai cu seamă doctrina militară americană, bazată pe limitarea pierderilor umane cu prețul unor mari cheltuieli materiale și la nevoie, chiar a unor rezultate mai slabe, au accentuat această schimbare.

Diferența de comportament între anglo-saxoni și franco-germani s-a datorat în mare parte faptului că la cei dintâi democrația era legată de respectul omului care își avea originea îndepărtată în Habeas Corpus, în timp ce democrația puterilor continentale era cu mult mai recentă și se mărginea cu precădere la hotărârea majorității șilor.

Schimbarea doctrinelor militare nu s-a produs în Occident decât după hecatomba celui de al doilea război mondial în decursul căruia exemplul american din Europa și Pacific s-au impus cu desăvârșire.

Fără îndoială că și dreptul de vot acordat femeilor a determinat evoluția doctrinelor militare occidentale către limitarea pierderilor umane.

În schimb, europenii din Centru și din Est nu și-au însușit nici astăzi această concepție care le-a fost total străină în ultimele două secole. Rușii, dar și polonezii, bulgarii, sârbii sau românii nu și-au cruțat oamenii nici în primul și nici în al doilea război mondial. În toate cazurile, chiar și al Rusiei, sacrificiile umane nu au putut compensa niciodată lipsa de material. În 1942, sovieticii nu au reluat ofensiva decât după ce materialul american le-a permis să compenseze avantajul tehnic german.

În cazul României, carențele doctrinei noastre militare nu au fost niciodată discutate deschis, deși au fost evidente atât în primul cât și în al doilea război. Răspunderea înfrângerilor

armatei române în 1916/17 și la 23 August 1944 ne revine mult mai mult decât meritul victoriilor ulterioare din 1918 și Mai 1945, obținute mai ales de alianțele din care făceam parte.

Am intrat în primul război mondial nepregătiți și lipsiți atât de armament cât și de cea mai elementară logistică și îngrijire medicală. Peste două treimi din cei 800.000 de morți au fost decimați de tifos exantematic, fiindcă nu fusese prevăzută organizația sanitară elementară pentru stăvilirea epidemiei. În prima fază a celui de al doilea război, când echipamentul era adecvat, rezultatele au fost bune și pierderile relativ reduse, cu excepția celor de la Odesa, unde nu aveam armamentul greu necesar asediului. La Cotul Donului însă, trupele trimise erau neinstruite și neînarmate, iar armamentul promis de nemți nu a sosit niciodată. Astfel, armata română a suferit o înfrângere ce s-a transformat într-un dezastru pentru ansamblul frontului de Est.

Felul în care s-a desfășurat doi ani mai târziu bătălia din Moldova, între 19 și 23 August 1944, nu a fost niciodată analizat sub aspectul militar. În schimb, aspectele politice au alimentat nesfârșite controverse sterile în ultimii cizeci de ani. S-au trecut astfel cu vederea carențele militare și răspunderile comandamentului român în pierderile de morți și de răniți și de 170.000 de prizonieri luați de sovietici, după anunțul armistițiului unilateral.

Cauza acestor carențe care s-au repetat de la o generație la alta atât în război cât și în timp de pace (1907 și 1989) nu o găsim numai în dubla moștenire prusacă și napoleoniană, care a stat la baza tradiției militare române. Ambele concepții aparțineau unor state puternic centralizate și în expansiune demografică, la vremile respective, și dispunând de mijloace economice și tehnice care le-au asigurat vremelnice poziții predominante în Europa. În asemenea context, sacrificarea oamenilor și disciplina riguroasă care se impunea pentru executarea ordinelor necesare părușe acceptabilă, în numele interesului general.

Epuizarea demografică ce a urmat înfrângerilor lui Napoleon și Hitler, ca de altfel și victoriei câștigate de Stalin, cu un cost uman dement, au dovedit cât de puțin justificate erau doctrinele militare ale celor trei puteri continentale.

România, a cărei situație era total diferită, nu ar fi trebuit niciodată să-și însușească aceste tradiții militare ale alianțelor din care făceam parte. Obiectivul românesc era unificarea țării care nu avea sens decât limitând la minimum

"Incoruptibili" și inamovibili

Adevărul, a publicat integral luarea de cuvânt a ministrului de Interne, Doru Ioan Tărăcilă, la conferința de presă din 14 februarie, prilejuită de demisia gen. Ion Pitulescu, șeful Inspectoratului General de Poliție. Primul a deplins absența reglementărilor legislative împotriva generalizării criminalității. Al doilea, gen. Pitulescu, a afirmat că justiția este inefficientă, emite hotărâri îngăduitoare, netemeinice, nelegale care-i favorizează pe infractori. Judecarea în libertate se aplică doar marilor mafioți, borfașii de rînd așteptînd în închisoare amînarea proceselor. În fața ascensiunii grave a criminalității, în loc ca "organele de presiune și justiție" să conlucreze, "am ajuns să ne lupăm pentru fiecare caz nu doar cu mafioții, ci și cu justiția". În continuare generalul a oferit exemple : banda lui Duduianu, a lui Regepi, a lui Zaher, a lui Fane Spoitoru, înfierile ilegale ș.a., în care s-au aplicat sistematic intervenții, eliberări "medicale", întreruperea pedepsei, strămutarea procesului. Mafioții își fac relații în cadrul Poliției, Gărzii Financiare, Vămii etc. De pildă Fane Spoitoru, care are resaturante, hoteluri la Mamaia, firme, 10 vile la Snagov, angajează membri ai familiilor celor aflați la putere, prin care face presiuni asupra justiției...

La comisia senatorială de apărare a Senatului, gen. Pitulescu a reluat expunerea de la conferința de presă, adăugînd că Miron Cozma, care amenința mereu cu chemarea minierilor, este unul din cei mai mari mafioți ai țării. A apărut, de altfel, și înregistrarea unei conversații telefonice, a cărei autenticitatea n-a fost contestată de nimeni, transcrisă de *Adevărul*, între Miron Cozma și Camelia Pomană, soția sirianului Zaher Iskandarani, un megaimportator de țigări, cafea, alcool, arestat de curînd, pe care "l-au făcut miliardar guvernul, Vama și Justiția", titra același cotidian (22/II). Convorbirea pune în evidență relațiile privilegiate ale ortacului național cu Adrian Năstase și Miron Mitrea (secretarul general PDSR) de la care poate obține orice, chiar și eliberarea lui Zaher. Adrian Năstase a replicat că legătura lui Cozma cu Zaher îi privește și nimeni nu-l poate contesta pe șeful sindicatului "Sf. Varvara", ales de zeci de mii de oameni din Valea Jiului...

Tot *Adevărul* dezvăluie că Miron Cosma a fost foarte des văzut la sediul PDSR din str. Atenei. *Legătura între Cozma și PDSR s-a oficializat în primele zile ale lui februarie. Liderii PDSR aflați în campanie electorală în Gorj au negociat în spatele ușilor închise cu Cozma, apoi, într-o conferință de presă comună cu Adrian Năstase, Cozma a promis PDSR sprijinul minerilor din Ligă pentru alegerile locale și generale. La Parchetul General se află de cinci ani o sesizare, cu 11 capete de acuzare împotriva lui Miron Cozma. El a fost cercetat o singură dată în februarie 1994. De atunci nu s-a mai întreprins nimic în legătură cu dosarul său.*

Ne-am putea crede în plin serial "Incoruptibili". Dar zăpăciți de atîtea "bombe" informatice puțini își mai amintesc că pe 20 octombrie 1995, în timpul grevei studențești, cotonogirea tinerilor în fața Bisericii Elefterie s-a desfășurat în prezența gen. Pitulescu, șeful Inspectoratului General al Poliției, care explica: "Poliția este un organ de ordine și presiune". Atunci, "incoruptibilul" declara, sfidînd orice evidență, că trupele Ministerului de Interne în plina bastonadă, i-au "apărat" pe studenți...

Toate acuzațiile gen. Pitulescu au fost aruncate, de fapt, în grădina ministrului Justiției

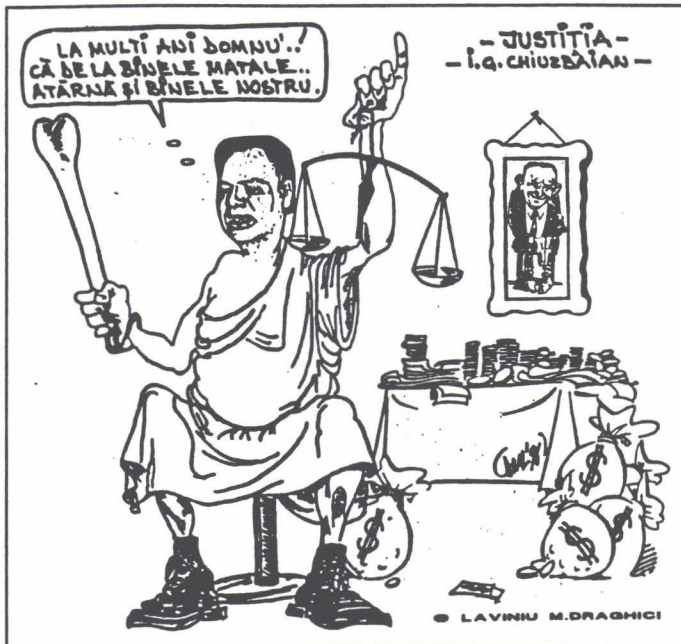
Iosif Chiuzbaian, care le-a socotit, ofensat, "o imixtiune fătîșă în competența puterii judecătorești". Pe de altă parte, acțiuni polițienești care sfidează deciziile judecătorești sunt cu nemiluita. Un singur exemplu : Donația Doncea din str. Erou lăncu Nicolae, 40, luată fără titlu de Ministerul de Interne, a devenit un spațiu de festivități tovarășești, recent transformat de ochii lumii în "obiectiv militar". Prin decizia justiției, casa a revenit dnei Floarea Doncea. Cum șantajul și tranzacțiile n-au reușit, s-a trecut la presiuni, executorii judecătorești fiind terorizați de persoane influente din justiție. (România liberă, 13.II). Un exemplu de

cooperare rodnică între cele două instituții, care contrazice indignările generalului Pitulescu.

În acest sens protestul Asociației Magistraților din România, care socotește denigrarea justiției ca pe "o tendință de reinstaurare a staulului polițienesc, cu abuzurile, secretomania și delajuniile lui", poate pune pe gînduri.

Nu e mai puțin adevărat că magistrații înșiși recunosc imixtiunea gravă a puterii și iluzoria lor independență, cum o atestă scrisoarea deschisă a 25 de judecători din Oradea, trimisă, în decembrie 1995, președintelui țării, președinților Senatului și Camerei Deputaților și primului ministru, intitulată *Justiția cu cai de lemn*. Semnatarii reproșau ca principiul inamovibilității nu s-a generalizat, conform Constituției, la nivelul tuturor instanțelor judecătorești, creîndu-se astfel posibilitatea de ingerință a puterii executive în deciziile justiției. De asemenea, faptul că ministrul Justiției, ca reprezentant al puterii guvernamentale, se află în fruntea Consiliului Superior al Magistraturii - care recrutează, promovează, transferă și sancționează magistrații - poate fi un factor de presiune asupra acestora. Salariile mizerabile, ca și umilitoarea frază "lăsați că știm noi că nu trăim din salariu" îi face pe mulți vulnerabili la presiuni de tot felul. Judecătorii orădeni mai reproșau promovarea în magistratură a unor persoane venind din meserii diferite, cu mentalități și pregătire îndoielnică. Semnificativă pentru starea de spirit a magistraților este încheierea: "Dar ce sprijin să așteptăm din partea cuiva, cînd, de pildă, judecătorii care anul acesta s-au prezentat la București pentru examenul de capacitate - sesiunea noiembrie 1995 - au fost pur și simplu dați afară din hotelul în care fuseseră cazați, pentru a face loc, se pare, delegaților de la Conferința națională a unui anumit partid politic? A vorbi în aceste condiții despre stat de drept, independența magistraților, respect, demnitate, ar însemna să rostești vorbe mari, goale, lipsite de conținut sau, altfel spus, demagogie...". Partidul cu pricina era PDSR...

Alți magistrați, 20 la număr, din Brașov, au protestat împotriva neacordării inamovibilității, prin scoaterea cauzelor de pe rol pentru a nu fi lovite de nulitate. În urma presiunilor administrative și financiare, din 20 au rămas doar patru tineri judecători - Alina Tocanie, Alina Stoian, Cristina Ștefăniță și Iosif Dan - pradă tuturor șicanelor. În februarie 1996, Asociația

Magistraților din România, protesta "împotriva amenințărilor, presiunilor și șicanelor de tot felul la care sunt supuși cei patru tineri judecători din Brașov de către Ministerul Justiției. Pentru conducerea politică a Ministerului, faptul că magistrații și-au exprimat în scris, cu argumente de ordin constituțional și legal, opinia în legătură cu o problemă esențială a puterii judecătorești - neacordarea inamovibilității - constituie o vină de neiertat. De mai multe luni o adevărată campanie la care s-a asociat și o parte a conducerii administrative a instanțelor brașovene a fost declanșată împotriva lor. Practici pe care le credeam uitate - comisii de anchetă, note informative, sancțiuni administrative și chiar amenințarea cu înscenarea unor fapte penale - sunt folosite cu o energie demnă de anii '50..."

Cu 16 luni înfriziere, Ion Iliescu semna, în 17 noiembrie 1995, decizia de a accorda unor judecători inamovibilitatea scrisă în Constituție. Din 1800 de judecători au intrat în legalitate doar 546. Au rămas 1254 amovibili, convocați pe 18 ianuarie 1996 la Consiliul Superior al Magistraturii, într-o ultimă încercare de a-i face să alunece spre putere. Pe 10 februarie, la deschiderea festivă și foarte oficială a anului juridic, președintele Curții Supreme de Justiție, Gh. Uglean, le explica acestora din urmă că principalul nu e inamovibilitatea, ci o viață decentă pentru magistrați (oare le propunea în schimbul măririi salariului să renunțe la principii?), iar Ion Iliescu că inamovibilitatea este un principiu constituțional, dar e necesară în prealabil o "selecție"?!... Criteriul nespus fiind ralierea sau nu la putere, pentru a constitui, aparent legal, un corp al magistraturii domesticite politic.

Pînă una alta, furtuna iscață de gen. Pitulescu, dincolo de dezvăluirile scandalozose care l-au nemulțumit pe Ion Iliescu, acesta reținînd demisia generalului și-a petrecut "în piața publică" și nu discret, în ședința guvernului, se vrea o promovare a imaginii unei poliții a cărei corectitudine e departe de a fi demonstrată.

Teamea și Gigi Kent...

România liberă din 13 februarie a publicat o discuție pe tema corupției avîndu-i ca interlocutori pe Procurorul general Vasile Manea Drăgulin, dr.

■ Cum 70% din marile întreprinderile de stat și-au încetat activitatea din cauza crizei energetice, din 19 februarie muncitorii au ieșit în stradă. Pierderile din combinatele metalurgice se ridică la 8 milioane de dolari.

PNȚCD-PER au depus la ambele Camere ale Parlamentului o Moțiune simplă, numită Energia. Ea cere un raport care să cuprindă cauzele reale și evaluarea crizei energetice și, conform Constituției, Parlamentul să ceară urmărirea penală a miniștrilor vinovați.

Pentru prima oară, o moțiune a opoziției a intrunit majoritatea în Camera Deputaților. Ea n-a fost adoptată și de Senat. Emil Constantinescu a declarat că CDR va da în judecată guvernul, dacă acesta nu va prezenta în Camera Deputaților pagubele produse de criza energetică și nu va fixa răspunderile individuale, civile, materiale și penale care decurg din această situație. În mod normal, a mai spus Emil Constantinescu, guvernul ar trebui să se conforme votului deputaților în două săptămâni.

Purtătorul de cuvânt PDSR, D. Pâslaru, ca și Adrian Năstase, a aplicat strategia minimizării: inițiatorii au greșit introducând-o în ambele Camere, guvernul nefiind obligat să răspundă din moment ce Senatul a respins moțiunea. Liviu Maior, șeful grupului ministerial a adăugat că executivul va trimite o informare fiecărui senator și deputat, în 15 zile, asupra unora din "problemele ridicate", dar nu va da curs identificării cauzelor, calculării dimensiunilor pagubei și identificării răspunderilor.

■ Doamna Mimi Vitkova, ministrul Sănătății din Bulgaria a făcut o vizită omologului său de la București. La terminarea convorbirilor din sediul Ministerului Sănătății vizitatoarea a constatat că-i dispăruse haina de blană. Jenat, ministrul Iulian Mincu s-a ținut de promisiune și i-a cumpărat în câteva ore altă haină de blană.

■ "Cer guvernului dvstră, în cei mai fermi termeni să asigure alegeri libere și corecte în 1996 și să continue procesul de privatizare și acordul cu FMI" a declarat Bill Clinton pe 8 februarie, cu ocazia primirii scrisorilor de acreditare a noului ambasador al României în SUA, Mircea Geoană

■ "În ziua de 13 iunie 1990 și în noaptea de 13-14 iunie a.c. (1990 n.n.), Primăria județului Alba, mai ales primarul ei (în 1990 funcția de primar era echivalentă funcției de prefect), nu a întreprins nici o acțiune pentru a răspunde chemării președintelui țării de a ajuta guvernul României (s.n.) biroul executiv CPUN stabilește următoarele măsuri: 1. I liberarea din funcția de primar al Primăriei județului Alba a domnului Oargă Ilarie..." Este documentul publicat de *România liberă* (17.II) care atestă că președintele Iliescu a "chemat" prin structura administrativă la "a ajuta guvernul" în iunie 1990 și că minerii n-au venit de capul lor, mînași de fierbinte cauză a democrației amenințate! Ion Iliescu a negat totdeauna că ar fi lansat acest apel și nu exista decît o probă: mulțumirile aduse "minerilor", după devastarea Bucureștiului.

■ Iulian Rădulescu, alias împăratul Iulian I al romilor a sosit la Cluj pentru a-i convinge pe romi să voteze cu PDSR la alegerile locale, parlamentare și prezidențiale, fiindcă "din structură, țiganul vede unde e puterea și într-acolo trage", iar dacă va câștiga opoziția "și ăștia sunt ai noștri".

La Cluj sunt cca 80.000 de votanți care ascultă de împărat, dar romii se împart între Partidul Democrat Creștin al Romilor, de nuanță PUNR și susținător necondiționat al partidului de guvernământ și Uniunea Liber Democrată a Romilor, cei mai mulți maghiarofoni, ostili partidelor aflate la putere. La întrunirea împăratului a participat și secretarul I al Ambasadei SUA, Natham Bluhm. Unanimitatea se clatină însă pentru că "împăratul Iulian I" l-a acuzat pe Ion Cioabă, "regele internațional al romilor" că a cumpărat informații de la garda

Financiară, SRI și Poliție pentru a le transmite mafiotoilor și altor infractori.

■ Oliviu Gherman, președintele PDSR, cerut miniștrilor PDSR să acționeze ca niște "activiști de partid", să se facă adiac agenți electorali, "să ia la talpă țara" și să pună neamul la curent cu realizările guvernului Văcăroiu.

■ Pînă acum avem opt candidați la președinție: Emil Constantinescu (CDR), Gheorghe Funar (PUNR), Petre Roman (PD), C.V. Tudor (PRM, care vrea naționalizarea), Tudor Mohora (Partidul Socialist), Adrian Păunescu (PSM, care vrea socialismul luminat), Victor Surdu (PDAR), Ion Iliescu (care știm deja ce-a vrut) și Paul Goma, cel mai vehement dintre opoziții anticomuniști din timpul lui Ceaușescu, fără suportul unei grupări politice proprii.

■ Cîteva din candidaturile anunțate la primăria Capitalei: Victor Ciorbea (CDR), Ilie Năstase (PDSR), fostul ambasador la Paris, care a divizat voios diaspora, Anton Vătășescu (PD), Nicolae Vrabiescu (Partidul Conservator Român), Doru Viorel Ursu, candidat independent, Constantin Cărbunaru (PDAR), Mihai Erbașu (PSM).

■ O echipă de ziaristi a numărat 3000 de gropi pe șoseaua Ștefan cel Mare. Primăria Capitalei a decis asfaltarea cu roaba și lopata. Rezultat: s-au obținut tot așteea denivelări, gropile devenind mici coline.

■ Adevărul titra: "După două săptămîni de șantaj și târguiești, deputații au mai stors de la buget 2 miliarde de lei pentru mașini, faxuri și calculatoare". De fapt, executivul, care n-are bani pentru pierderile suferite la inundațiile din decembrie și ianuarie, a coborît suma pretinsă de parlamentari de la 3,4 miliarde la 2 miliarde.

■ S-a înființat clubul parlamentarilor, conform statutului avînd ca sarcină "îmbunătățirea imaginii României"

pag. 2

Costică Voicu, adjunct al șefului Inspectoratului General al Poliției, Daniel Dăianu, economist la Banca Națională, Vladimir Pasti, analist politic.

S-a pornit de la raportul SRI care afirma că jumătate din Produsul Intern Brut își are resursele în economia subterană. Dacă mai adăugăm și faptul că în Rusia, 80% din sistemul bancar este mafiotizat, tabloul este foarte sumbru. În România se pot identifica "niște praguri ale corupției sărite cu asemenea ritm și cu pași alți de mari, încît corupția e cu mult mai amenințătoare și mai periculoasă decît criminalitatea." a spus Vladimir Pasti. Ce înseamnă corupția? faptul că o decizie politică, administrativă, economico-financiară poate fi cumpărată.

Pe de-o parte nu există o lege a banilor murdari și un cadru legislativ în concordanță cu legislația bancară internațională, și nici componente legislative și instituționale pentru a controla și garanta că decizia politică, administrativă economico-financiară nu este deviată. Pe de altă parte, lucrurile sînt agravate de mentalitatea generală: "prestigiul social se asociază cu inviolabilitatea în fața legii (...) cu cît ești mai sus pe scara socială, cu atît și se aplică mai puțin legea". De aceea Daniel Dăianu socotește că "pînă nu vor cădea și capete de granguri, mesajul social se transmite păcătos: poți băga mîna în sacul cu bani publici - sau privați - și nu pățești nimic".

O parte din economia mafiotoasă este dependentă de economia legală, pericolul reprezentîndu-l tocmai multitudinea de fire care le leagă, cealaltă este constituită de circuite subterane pînă la crima organizată.

Un exemplu venit în discuție a fost Credit Bank, în cadrul căreia mari acționari sau proprietari de firme își cordau credite după bunul plac. Autoritățile au reacționat ezitant, iar președintele acestei bănci s-a ales doar cu o mică condamnare.

Opinia după care îngăduința față de ilegalități ar permite acumularea de capitaluri în țară e falsă, fiindcă banii nu vin în România, ci pleacă peste hotare, producîndu-se chiar export de capital din economia legală, dezvăluie Costică Voicu, iar Daniel Dăianu consideră că "la nivelul de sărăcie al României, cu o relație între cetățean și autorități empirică, cu hibridele noastre instituții e puțin probabil ca lucrurile să se amelioreze".

Pentru Costică Voicu "modul în care se manifestă criminalitatea în noile țări din Estul Europei, integrate teritoriilor de mare criminalitate, vine să confirme că șansele de a menține cifrele infraționalității în România la nivelul actual sînt foarte mici. Acum trebuie să facem ceva, mai tîrziu va fi aproape imposibil de stăpînit. Prognozele și analiza statistică furnizează prea multe elemente pentru ridicarea cotei de alertă". Un pact al mafiliilor poate să destabilizeze cele mai venerabile democrații, or mafia americană și-a împărțit Europa în zone de influență acordîndu-și

"concesiuni" și împiedicînd represiunea care folosea tocmai concurența dintre ele. Imensele sume manipulate de economia subterană poate ajunge la a "controla totul, de la industria crimei pînă la absurdă ipoteză a unui președinte care cîștigă alegerile cu banii cartelurilor crimei. Fără solidarizarea elitelor politice și economice perspectiva cîștigării unui război cu ele este o utopie".

Fiindcă a venit vorba de Credit Bank, președintele Marcel Ivan și vicepreședintele acesteia, Steriu Popescu (zis Telemea) au adus o pagubă de 60 de miliarde de lei băncii prin acordarea de credite fără acoperire. Un astfel de credit a fost oferit lui Gherghe Vasile (zis Gigi Kent), patronul hotelului Cota 1400, arestat recent pentru fraudă și trafic ilegal. Acesta din urmă, condamnat în 1989 la 13 ani pentru fraudă, a fost eliberat la revoluție, după care, în 1990, a plecat în SUA de unde s-a întors în 1992 ca om de afaceri. De altfel și Steriu Popescu a fost condamnat de trei ori înainte de 1983, a fugit în SUA de unde s-a întors în 1990 și a fost instalat la Credit Bank.

Copleșiți de sărăcie și frig, românii asista între dezgust, apatie și pizmă la Dallasul național, cu personaje deocheate încîlcite obscur și insolent în ștele puterii. O putere care oferă zilnic porția grotescă de "dezvăluiri", dezmințiri, comunicate, divorțuri, concilieri, baletul mecanic lunecînd pe suprafața unei cumplite imposturi.

A.C.

pag. 1

pierderile umane. Am făcut exact contrariul. În cadrul diferitelor alianțe am plătit prețuri umane enorme pentru rezultate vremelnice și parțiale.

Răspunderea nu revine numai militarilor, ci și oamenilor noștri politici. Cu rare excepții însă, șefii armatei nu au avut nici spiritul civic, nici tăria necesară ca să reziste presiunilor politice. Disciplina militară a fost bazată pe subordonarea totală față de "comandantul suprem", fie rege sau șef de stat, fără a-și pune problema obligațiilor pe care armata le are față de poporul din care face parte. Motivul este că armata română nu a fost niciodată educată în spiritul unei democrații reale.

Desigur, și în democrație armata este subordonată autorității politice, ceea ce este firesc când autoritatea aleasă este cea politică și nu cea militară. Acest lucru nu împiedică însă pe militarii SUA să aibe o mare pondere politică, fără a da naștere rivalităților între civili și militari care există în Europa. Educația civică face ca

militarul american să respecte principiile și mecanismele democrației, ceea ce nu au făcut des militarii din țările europene. Generalul de Gaulle a fost o excepție ce poate vesti o schimbare în Europa Apuseană.

În Centrul și Estul Europei, mentalitățile nu au evoluat. În statele din fosta Iugoslavie, Polonia, Rusia și, din păcate România, gradele superioare au dovedit în repetate rânduri lipsa de spirit civic. Participarea României la Alianța Atlantică nu va schimba acest lucru. Cu vechea mentalitate a comandamentului său, armata română riscă să fie folosită și la nevoie sacrificată de NATO, cum a fost sacrificată și de alianțele din care am făcut parte în ultimii 130 de ani.

Pentru ca România să-și poată apăra interesele pe plan militar, avem în primul rând nevoie ca, la toate nivelele, armata și cadrele sale inclusiv înaltul comandament, să-și însușească o altă mentalitate decât cea care domnește în actualul Consiliu Superior al Apărării.

Mihai KORNE

NĂRAVURI VECHI LA TIMPURI NOI

☞ Într-un moment de sinceritate, Gh. Funar a recunoscut că a câștigat la jocul "Caritas" 2 milioane de lei. Joc pe care primarul Clujului l-a susținut oficial. (*Adevărul*, XII/2)

☞ Cetățeanul sirian Zaher, încă arestat, n-a recunoscut nimic din prejudiciul de 100 miliarde de lei adus statului român. Între timp, *România liberă* (3/II) publica extrase din fișa biografică a gingașului oriental : În 1979-80, student la Facultatea de construcții din Timișoara, implicat în trafic de aur, era expulzat din țară. S-a înapoiat în 1990, cu un capital de 500 USD, lansându-se în afaceri. A urmat ascensiunea fulminantă la care se presupune că ar fi contribuit o finanțare străină. E bănuțat a fi colonel în serviciul secret sirian.

☞ În afaceri necurate nici ai noștri nu-s mai prejos. În 1993 au dispărut 14 vagoane cu oțel beton comandate la Industria Sirmei Câmpia Turzii de o firmă din Timișoara. După o ancheta ciudată de lentă, vagoanele au fost găsite în 1994, la Constanța. În port, goale. Firma timișoreană, evident, n-a plătit marfa care a fost exportată de Dl. Sever Mureșan. Același care, în *Paris Match* din 6 iulie, plătea 20 de pagini de publicitate guvernului Văcăroiu, intitulată "*Sever Mureșan și grupul S.M. INVEST prezintă România*".

☞ A fost arestat Vasile Gheorghe, zis Gigi Kent. Profesie: miliardar. Ocupație: escroc. Talie: barosană. Caracter: recidivist. Patrimoniu: 40% din spațiile comerciale din Sinaia, Hotelul Alpin de la Cota 1400, un hotel la Tecuci, cumpărat cu 1,4 miliarde lei și vândut lui Credit Bank cu 9,5 miliarde lei. Notă folclorică : la Hotelul Alpin au fost găsite camere video în lustrile lămpilor. Metode de lucru: importuri de bunuri taxabile cu 40%, trecute de vameși cu 20%. Acuzații: contrabandă, fals și uz de fals, activități comerciale ilegale. Consecințe: vameși arestați. Nota

dramatică : este ultima arestare ordonată de gen. Pitulescu (*Adevărul*, 22/II). Soția celui din urmă publică în același ziar un apel disperat : "Nu vreau să mă trezesc într-o zi că-mi va fi adus pe targă".

☞ În acest timp, firma SOROLI S.A. din Brăila, al cărui patron e unul din rarii oameni de afaceri ai județului care a refuzat să se înregimenteze Puterii, este interzisă la licitații de primarul PSM al orașului (*România liberă*, 15/II)

☞ Un cetățean străin poate scoate din România 1000 dolari (aprox. 10 000 FF). O chinezoaică, reprezentanta China Air Lines, a fost reținută la Otopeni cu o valioară conținând 702.320 dolari (*Adevărul*, 13/II)

☞ TAROM-ul s-a prăbușit financiar. În 1995, firma a pierdut 68 miliarde lei. Exemplu de rentabilitate : fiecare cursă la Bangkok aduce o pagubă de 23 000 dolari (*România liberă*, 14/II)

☞ Dar o veste bună. ASIROM va plăti despăgubiri pentru toți morții accidentului aviatic de la Baia Mare... (*România liberă*, 24/II)

☞ Pentru același produs finit, în România se consumă de 2,5 ori mai mult curent electric ca în țările avansate. (*România liberă*, 3/II)

☞ Dacă vi se fură automobilul în București și-l recuperați avariat, nu cereți despăgubiri hoțului. Riscați să vă treziți ciuruit de alice cum a făcut romul "Rîndunica" (30 de ani). S-a petrecut pe str. Buzești. Martori ai scenei, doi polițiști impasibili pînă cînd cele două victime au rămas întinse pe jos. Dar au confiscat arma asasinului (*România liberă*, 24/II)

☞ Nicu Mandataru, traficant cunoscut de valută în Piața Sudului, a câștigat câteva zeci de milioane de lei într-o săptămîină. După care, vesel, a declarat *României libere* (23/II) : "Dacă o ține tot așa, la viitoarele alegeri eu tot pe I.I. îl votez!"

☞ Prețuri prin piețele României : 1 kg. ceapă sau cartofi = 1200 - 1600 lei; 1 kg. fasole = 2-3000 lei (*România liberă*, 22/II)

☞ Pe 27,II, Max Bănuș semna un editorial în *Tinerama*, "Unde ești tu, Țepeș Doamne?" : "Un ministru al justiției care minte, un general de poliție care dezvăluie fapte de necrezut, gangsteri

În zilele de 24 și 25 februarie a avut loc al V-lea Congres al Alianței Civice, în sala Teatrului Național. Au participat delegați ai filialelor A.C., lideri ai partidelor din CDR, membri ai Corpului Diplomatic, personalități sindicale și ale vieții culturale.

În cuvîntul său, Emil Constantinescu a spus, printre altele: "*Alianța Civică a fost școala mea politică și va rămîne casa mea de suflet (...)* Alianța este o mișcare unică. Ea s-a născut din confuzia și disperarea anilor '90. Ea are la bază sacrificiul celor care au murit sau au fost răniți în Revoluție, sacrificiul celor care au fost bătuți sau molestați de mîneri și de scutieri, sacrificiul celor care au renunțat la viața personală ca să militeze pentru o idee. Pentru a renaște după 40 de ani, cu vigoare și cu legitimitate în fața acestei națiuni, partidele istorice au fost nevoite să treacă prin sacrificiul execuțiilor, închisorilor, domiciliilor forțate și unlișnelor de tot felul. Alianța Civică este formațiunea născută după prăbușirea comunismului, care a ajuns la legitimitate tot prin credință și tot prin sacrificii. Ea nu s-a născut la Tribunal, ci în stradă, în arenă, într-un moment în care istoria putea balansa periculos spre un viitor dezastruos pentru România (...). Am avut nevoie de Alianța Civică în 1990 pentru a nu ne pierde

pag. 5

eliberați din închisoare pentru deviere de sept sau obezitate, corupția devenită a doua economie a țării, pensionarii care trec printr-o perioadă de distrugere fizică ...". Pînă la închiderea acei ediții, autorul n-a fost arestat.

☞ La Parlament a fost depus un proiect de lege a străinilor care cerea gazdelor și vizitatorilor să anunțe poliția sub 48 de ore de la sosirea celor din urmă. Deocamdată, legea n-a fost aprobată. (*România liberă*, 21/II).

☞ De cîțva timp, Gh. Funar semnează la fiecare sfîrșit de săptămîină un comunicat (*Radio Europa Liberă*, 4/III) Bine că nu plasează și statutele în acest ritm.

☞ Ministrul sănătății raționale, Iulian Mincu, a declarat în Parlament că nu e nevoie de așa multe maternități, că 95% din nașteri se pot face doar cu moașa. Argument : "Eu m-am născut cu moașă, de aceea sunt așa deștept" (*România liberă*, 13/II). Și modest.

☞ La SOMECO, pe platforma petrochimică Pitești, un angajat din cinci suferă de tbc (*Adevărul*, 9/II)

☞ În satul Poiana Gărzii din jud. Alba se începuse construirea unei biserici greco-catolice pe un teren atribuit legal. După cheltuirea a 1,1 milioane lei, lucrările au fost oprite, prefectul anulînd autorizația. Coincidență : Dl. Prefect de azi a fost tovarășul Secretar UTC cu propaganda de ieri, în atribuțiile căruia intră și campania ateistă (*România liberă*, 16/II)

☞ Umor negru. *România liberă* din 19/II anunța sosirea la București a generalului John Shalikhshvili, comandantul armatei americane. L-am așteptat doar 50 de ani.

Șerban DEMETRIU

demnitatea, pentru a ne regăsi drumul spre speranță, în fața altor întrebări fără răspuns. Avem nevoie de Alianța Civică în 1966 pentru a câștiga alegerile și pentru a schimba destinele țării. Vom avea nevoie de Alianța Civică și după 1966, când Convenția Democratică va deține puterea, pentru a ne aminti ce angajamente ne-am asumat, pentru ca să ne oblighe să le respectăm"

Au mai luat cuvântul Gabriel Țepelea, Ctin Ticu Dumitrescu, Victor Ciorbea, Nicolae Ștefănescu-Drăgănești, Nicu Stăncescu ș.a.

În Raportul său, președintele în exercițiu al Alianței Civice, Valerian Stan, a spus ca "Alianța Civică continuă să facă politică în modul ei specific", precizând că "pregătirea alegerilor locale și generale trebuie să fie primul obiectiv al CDR pentru anul acesta". De altfel, întreg congresul a stat sub semnul electoral al acestui an, în viziunea responsabilă din care Alianța Civică și-a făcut un reflex politic și civic.

Ana Blandiana a prezentat Raportul civic al Alianței, publicat în "România Liberă" sub titlul "Starea de veghe. Nu - politicianismul".

La prezentarea activității financiar contabile s-a putut afla averea Alianței : 13.654 lei și 235 de dolari!

În fine, Contractul cu România a constituit un punct esențial al discuțiilor.

A doua zi, Congresul a adoptat doua moțiuni. Prima dintre ele este un protest împotriva manipulării politice a sentimentului național, în care Alianța face apel la "toate forțele democratice să nu amestece în vacarmul tulbure al luptelor electorale valorile perene ale patriotismului și să nu contribuie astfel, printr-un discurs demagogic și patriotard, la degradarea noțiunii sacre de dragoste de țară".

A doua moțiune anunță decizia Alianței Civice de a deferi organelor de justiție Societatea Română de Televiziune pentru funcționare ilegală".

Romulus Rusan a anunțat că Alianța Civică îl va propune pe Ilie Ilășcu pentru premiul Nobel pentru pace.

În urma alegerilor, noul președinte al A.C. este Petre Mihai Băcanu, vicepreședinti : Romulus Rusan, Ana Blandiana, Valeriu Stan, Nicolae Noica, Gheorghe Ceaușescu.

pentru ca politica să nu însemne doar politicianism

(fragmente din interviul

dat de Ana Blandiana revistei "22")

Allianța Civică de la înființare pînă la momentul actual? La începuturile sale, Alianța își propunea întreținerea speranței prin educație civică și politică, prin exemplul modelelor și prin sprijinirea unei alternative la guvernare care să prezinte interesele societății civile. De la început, AC a fost o organizație cu o structură neconvențională, gata să evolueze odată cu evoluția contextului. Niciodată n-am dispus de mijloace materiale, n-am avut salarii, subvenții, drept de antenă. Am lucrat exclusiv cu benevoli și pe parcursul celor cinci ani activitatea noastră s-a nuanțat, s-a diversificat, căuind mereu mijloace de exprimare cît mai potrivite. După alegeri, speranța a intrat oarecum într-un

vacuum, ne-am repliat, părăsind piețele marilor orașe și îndreptîndu-ne spre categoriile cele mai defavorizate din punctul de vedere al informației. Așa am ajuns cu Dialogurile Alianței Civice în zona orașelor mici, a satelor, a comunităților de tineri, așa am editat cărți pe care le-am dus peste tot. Ceea ce la început se realiza prin mitinguri, se realizează acum prin proiecte și programe internaționale. Dar este vorba de același efort educațional, urmărind o schimbare de profunzime, în lipsa căreia politica nu înseamnă dect politicianism. Faptul că muncitorii ieșiți în stradă în '90 și '96 utilizează lozinci, sloganuri și cîntece din arsenalul mitingurilor noastre din '90 și '91 dovedește cu prisosință caracterul educativ al acestor mitinguri. N-am reușit tot ce am vrut, dar am făcut tot ce am putut, mai ales în condițiile în care atîția intelectuali se declară dezgustați de tot și de toți, iar unii ajung să considere speranța o frivolitate! (...)

Acțiunea juridică contra TvR? Nu suntem naivi. Nu ne imaginăm că acest demers ar putea fi finalizat pe parcursul prezentei legislaturi. Am crezut însă că el trebuie pornit, pentru ca să

existe o reacție corectă a societății civile la felul în care funcționează Televiziunea Română și pentru a atrage astfel atenția opiniei publice asupra unei anomalii cu grave consecințe politice. Hotărîrea noastră este, pe de o parte, civică : abonamentul TvR pe care îl plătește fiecare familie este un contract între telespectator și Societatea Română de televiziune, stabilit printr-o lege promulgată în 20 de luni. Dar în timp ce telespectatorii sunt obligați să plătească abonamentul (chiar dacă privesc alte televiziuni dect cea publică, de stat), Televiziunea Română nu are (nu discut aici cauzele) un consiliu de administrație care să controleze și să răspundă de funcționarea ei, deci funcționează ilegal. Pe de altă parte, reacția noastră e una politică : în fața manipulării de către putere a programelor TvR pe care această funcționare ilegală o facilitează. Suntem în fața unui an electoral, la capătul căruia ne vom întreba dacă alegerile au fost corecte. Prin gestul nostru am vrut să subliniem că ele nu pot fi corecte atît timp cît TvR este un instrument de propagandă, aflîndu-se - prin încălcarea flagrantă a legii - în mîna unui singur partid."

ALOISIU L. TĂUTU

L-am înfîlnit pentru prima oară la Roma, în toamna anului 1978, aplecat cu osîrdie de a cronicar modern să descopere documente despre afirmarea istoriei noastre în sfera culturii europene din sec. IV-V pînă aproape de de secolul X, perioadă explicată adesea arbitrar. Aloisie L. Tăutu are meritul de a fi reconstituit tumultoasa noastră istorie legată de spiritualitatea apuseană, prin activitatea unui Niceta Remesianul în teritoriul Daciei, după retragerea aureliană și odată cu apariția popoarelor migratoare. Prin activitatea lui Niceta, "apostol daco-roman", cum l-a numit Hasdeu, "episcop al dacilor", cum l-a numit Pârvan, s-a intensificat creștinarea de la nordul Dunării, într-un moment de seamă al etnogenezei noastre.

Din perspectiva aceluiași preocupări istorice și culturale a descoperit AL.L. Tăutu cîteva episoade din viața lui Inochentie Micu-Klein, testamentul său și moartea acestuia în exil, la Roma, în 1768. Să adăugăm la aceste preocupări și documentele referitoare la vechimea românilor din Țara Oașului, problemele puse de unirea cu Roma, ideea latinității în cultura românească etc.

Aloisie L. Tăutu s-a născut la 23 septembrie 1895, în cătunul Seimeș (Mătăsari) din comuna Terebești, județul Satu Mare. La 4 ani rămîne orfan de tată. După terminarea claselor primare, la îndemnul preotului Constantin Lucaciu, fratele marelui luptător Vasile Lucaciu, este trimis la liceul Samuil Vulcan din Beiuș, iar după absolvire, episcopul Demetriu Radu îl trimite la Colegiul De Propaganda Fide de la Roma. În toamna lui 1915 studiază la Universitatea din Viena, petrecîndu-și vacanțele la Oradea. La 1 Decembrie 1918, încă student, este delegat al comunei Valea Vinului la Marea Adunare de la Alba Iulia. În anul următor este trimis din nou la Roma, unde, în iunie 1921, susține doctoratul cu o teză despre Niceta Remesianul și este prezentat Papei Benedict al XV-lea. Este vremea cînd se pun temelile Școlii Române din Roma, condusa de Vasile Pârvan, cel care în "Contribuții

epigrafice la istoria creștinismului daco-roman" (1911) își fixase atenția asupra activității la nordul Dunării a lui Niceta Remesianul.

Întors în țară, AL.L. Tăutu este profesor de religie și latină la Beiuș iar în 1922, cînd ia ființă Academia Teologică din Oradea, devine profesor, organizînd de asemenea coruri în orașul de pe Crișuri și în satele vecine, susținut de Francisc Hubic. Înființează revista bilunară "Vestitorul", în care publică studii despre relațiile cu cultura apuseană și traduceri din literatura franceză. Între 1934-1937 este director al Asociației Generale a Românilor Uniți (AGRU) în cadrul căreia înființează Buletinul AGRU și Asociația Studenților Români Uniți (ASTRU), cu filiale la Oradea, Cluj și București.

În 1937 este din nou trimis la Roma, unde i se încredințează nobila muncă de culegere a corespondenței papale. Avînd acces la arhivele Vaticanului, publică 15 tomuri de documente pînă la anul 1431, referitoare la popoarele de rit oriental, din nordul Europei pînă în Egipt, însoțite de introduceri docte, de note critice, indice de materii, locuri și persoane. O muncă migăloasă, de incontestabilă valoare, nu numai documentară. Între 1937-1947 îndeplinește și funcția de consilier eclesiastic al ambasadei române din Roma.

Instalarea comuniștilor și desființarea Bisericii Unite îl obligă să devină un exilat. Printre multiplele sale activități, înființează revista "Buna Vestire", în care publică studii și documente despre spiritualitatea românească, devine paroh al Bisericii Române din Roma și colaborează cu Părintele Gheorghe Cosma, care conducea Comitetul de Asistență al Românilor, întru ajutorarea refugiaților sosiți din țară.

Consecvent cu crezul creștin și național al premergătorilor săi - Samuel Micu, Petru Maior, Gheorghe Șincai - eruditul Aloisie L. Tăutu și-a pus întreaga existență sub semnul dezvăuirii temeiurilor spirituale și interferențelor culturale ale existenței noastre pierdute în negura veacurilor. S-a stins din viață la 21 septembrie 1981 și, la peste o sută de ani de la naștere, îi închinăm un gînd pios.

Dr. Vasile VETIȘANU

COMUNICAT

În ziua de Duminică, 25 februarie 1996, fiind Lăsatul de sec, în timpul Sfintei Liturghii, un grup de mai multe zeci de persoane, venite unele din străinătate sau de la mare distanță în mod special, au invadat cu violență Biserica Ortodoxă Română din Paris, Sf. Arhangheli Mihail, Gavril și Rafail.

Erau conduși de patru preoți, dintre care doi îmbrăcați în odăjdii, care aveau intenția să slujească cu forța, întrerupând astfel Sfânta Liturghie, ce nu s-a putut termina. Acest grup dorea schimbarea de jurisdicție și încerca să țină în mod ilegal o pretinsă Adunare Generală Eparhială. Folosind gaze lacrimogene și forța, i-au atacat și pe enoriași și pe preoți, în dorința de a pătrunde în Sfântul Altar. Au rănit chiar doi membri ai Parohiei. Aceste manifestări necontrolate au dus la împliniri grav condamnabile, cum ar fi aruncarea unui scaun spre o sfințită icoană. Trebuie notat că unul dintre cei patru preoți fusese deja izgonit de enoriași indignați, iar alții i s-a interzis să mai slujească la Biserica Ortodoxă Română din Paris pentru neascultare.

Conducerea actuală a Bisericii Ortodoxe Române din Paris se situează pe linia păstrării dreptei credințe a Sfintei noastre Biserici Ortodoxe Române, a tradițiilor românești într-un cadru legal și canonic. Poziția net anticomunistă, de respect pentru frații noștri din Țară și pentru lupta lor este privită cu cea mai mare ostilitate de cei care niciodată n-au înțeles și nu s-au putut apropia de sufletul neamului românesc.

Biserica Sf. Arhangheli va fi resfințită, datorită pingării Sf. Lăcaș.

Protolereu Radu Apostolescu

Vicar provizoriu al Eparhiei Ortodoxe Române din Europa Occidentală
Superior provizoriu al Bisericii Ortodoxe Române din Paris

DE ZIUA IZGONIRII DIN RAI... 25 februarie

Biserica din Jean de Beauvais se află în acțiune judiciară : pe 4 iulie 1995 a pierdut un proces în "reféré", dată fiind în judecată de susținătorii preoților care-l primiseră pe Ion Iliescu, în taină, la Biserică. A doua zi, pe 5 iulie, a făcut apel și încă nu are un termen de judecată. Conform sentinței din 4 iulie, a fost numit un administrator, al cărui mandat a expirat în 4 noiembrie 1995, dar a fost prelungit până în 4 martie 1996 și de curând încă până în iunie, fiindcă "nu și-a îndeplinit mandatul". Într-adevăr, în tot acest timp, nu s-a obținut convocarea unei adunări generale, pe care toată lumea o dorea.

Astfel încât convocarea unei adunări, din inițiativa a trei persoane - secretarul general, demisionat, al Consiliului Eparhial, Traian Băcioiu, și doi consilieri ai aceluiași comitet, Paul Brățășanu și Dumitru Bustan - pentru 25 februarie era, cum scriam în numărul trecut, ilegală : articolul din statut invocat presupune acordul președintelui sau al vicepreședintelui Asociației, or, convocarea a fost lansată înainte de a fi consultat Prot. Radu Apostolescu, iar Biserica, aflându-se în acțiune

judiciară, nu poate nici participa la Adunarea Generală și nici nu i se poate folosi sediul, cu atât mai mult cu cât administratorul n-a fost consultat.

De fapt, scopul Adunării era ca bisericile Eparhiei (din Suedia, Belgia, Germania) să se rupe prin vot de obediența față de Sinodul din New York - care a asigurat independența bisericii 4 decenii - și să treacă la sinodul de la Constantinopol. De ce așta grabă ? Pentru că Ion Iliescu se revoltase deja - odată la Galați, pe 1 septembrie 1995 și a doua oară în octombrie 1995, cu ocazia călătoriei în SUA - că Biserica Ortodoxă din Paris ține de "ruși". Adică este liberă... de București.

Duminică, 25 februarie 1996, pe la ora 9 au apărut 5 persoane îmbrăcate în uniforma asemănătoare poliștilor și care, neinițiați în misterele acțiunii la care urmau să asiste, au întrebat unde este dl. Cotoră, cel care îi angajase la o societate privată de supraveghere... De precizat dl. Cotoră este unul dintre cei care au dat biserica în judecată și unul dintre cei mai activi și înfocați partizani ai trecerii la sinodul de la Constantinopol. Nu peste mult timp, s-au ivit "alegătorii", mai numeroși decât enoriașii prezenți, sosiți cu preoți în frunte: Mircea Coșofret-Smeu, de la Liège, Gh. Borca din Suedia, Gabriel Cernațeanu din Offenburg și Valentin Brătan.

Nu se știe ca în bisericile respective să fi avut loc adunări prin care preoți și enoriași să fie delegați sa voteze desprinderea de Sinodul din New York, dar cu o zi înainte fusese o întrunire la Regensburg a celor aflați sub oblađuirea Mitropolitului Serafim pentru Europa Centrală, care ține de Patriarhia de la București, la care a fost anunțată cererea preotului Cernațeanu de a reintra sub ascultarea acesteia...

Oricum, alaiul a pătruns triumfal în Biserică. Un credincios a fost trântit pe jos. Are certificat medical : o coastă fisurată. Cîteva femei din grupul "alegătorilor" au început să vocifereze întrerupînd slujba, iar Eugen Murgoci de la Strasbourg a smuls firele microfonului. Pr. Radu Apostolescu s-a retras în altar, în jurul căruia s-a format un cordon de tineri, impenetrabil la toate provocările nepoftiților. Coriștii, printre care francezi uluiți, au început să cânte "Cu noi este Dumnezeu" pentru a-l încuraja pe părinte. S-a încercat zadarnic improvisarea unui altar pentru ca Părintele Smeu să continue slujba!... Cum clopotul tras din altar făcea imposibilă comunicarea organizatorică a comandoului, n-au lipsit agresiunile - Petrică Moldovan, un proaspăt aziliat din Iugoslavia, a aruncat cu gaze lacrimogene în altar, altul a dat cu scaunul înspre o icoană, un altul a scos cuțitul... Bîlciul a durat pînă spre seară, cu sendvișuri, Coca Cola, ca în excursie. S-a organizat apoi un simulacru de vot, pe întuneric, la luminare. Ca în Duminica orbului, comenta cineva sosit din țară și îngrozit să rețrăiască la Paris amintiri din '90, de acasă. Rezultatul a fost scris pe o mare coală de hîrtie : 675 de voturi pentru ieșirea din Sinodul de la New York și două voturi contra. Adică 450 de voturi prin procură și 227 exprimate direct. Victoria a fost proclamată cu urale, aplauze furtunoase în biserică. S-a cîntat "Mulți ani trăiască" nu se știe în cinstea cui.

Poliția n-a avut de ce interveni. Asediații n-au răspuns la nici o provocare, dimpotrivă, mulți dintre ei au încercat, cu duhul blîndeții, să lămurească lucrurile. Cu același calm au reușit să-i scoată pe excursioniștii și localnicii ameții de fericirea "votului" - stilul Ipingescu, "iar am tras, iar s-a cîștigat" ... - din biserică.

Comportamentul năvălitorilor de duminică, 25 februarie, a lăsat impresia unui miting politic organizat de la centru... De înțeles. Biserica din Jean de Beauvais este ultima parohie încă necontrolată de

pag. 7

CONTRASTE

Pe cînd se afla în închisoarea de la Gherla, în anii '50, Prea Cuviosul părinte Ioan Iovan, "duhovnicul Vladimireștilor" - cum îl pomenește Nicu Steinhardt în *Jurnalul fericirii*, astăzi duhovnic al Mănăstirii Recea (îngă Tîrgu Mureș) - a fost surprins de un gardian în timp ce oficia Sfînta Liturghie pentru deținuții din infirmerie. Deși avea posibilitatea, de a nu chiar "datoria", de a interzice continuarea slujbei, gardianul nu l-a întrerupt, ci a așteptat pînă la sfîrșit, cînd i-a spus curajosului părinte : "Pentru că m-ai considerat și pe mine creștin, și nu te-ai oprit, nu-ți fac nimic".

Însă ceea ce nu a îndrăznit slujbașul Ministerului de Interne în anii '50 - poate dintr-o umbră de teamă ori de respect față de Sfintele Taine, ce i-a rămas din vremea în care, copil fiind, mergea duminica la biserică, la el în sat căci este puțin probabil să-i fi explicat cineva cum devenim prin Sfînta Liturghie părtași la Liturghia veșnică

celebrată înaintea Tronului ceresc - a îndrăznit, duminică dimineața, 25 februarie 1996, "soborul" care a intrat în fruntea grupului zgomotos ce a împiedicat terminarea Sfintei Liturghii în biserica românilor ortodocși din Paris.

Gravitatea extremă a faptei lor constă în gratuitatea totală a gestului, deoarece pretinsa Adunare Eparhială (asupra căreia Justiția franceză a fost chemată ulterior să se pronunțe), era convocată numai pentru ora 14,30!

Dintre mijloacele la care au recurs (violența fizică și verbală, poliție particulară adusă în sfîntul lăcaș, cuțitul cu care a fost lovit un tînăr, gaze lacrimogene etc) și prin care au pingărit sfîntul lăcaș, ne vom opri - în așteptarea răspunsului de la Procuratura care a fost sesizată - asupra unui, aparent nefinsemnat, ce nu poate rămîne însă neobservat. Din grupul femeilor gălăgioase, una s-a apropiat de Sfîntul Altar să-i ceară "popii" cheia de la w.c. ! Ar fi greu de închipuit un gest mai grotesc din partea unei femei, un sacrilegiu mai mare, în fața locului unde, prin fiecare Sfîntă Liturghie se actualizează înfricoșătoarea Jertfă a Mîntuitorului,

din partea unei femei botezate ce se află în fața Altarului și pentru care modelul ar trebui să fie Prea Curata Fecioară ce stă (*Evangelia după Ioan*, cap. 19) tăcută în fața Fiului răstignit. Prin urmare, cuvintele Apostolului, potrivit cărora se cuvine ca "femeia să tacă în biserică" (I Cor. 14. 34), nu pot fi nicidecum interpretate ca o lipsă de respect față de femeie, căci "la grande silencieuse de l'Évangile", cum îi plăcea părintelui Serge Bulgakov să o numească, rămîne pentru noi, în tăcerea ei, "mai cinstită decît Heruvimii și mai mărită fără asemănare decît Serafimii".

Cu prilejul slujbei de resfințire a bisericii, vineri, 1 martie, P.C. Radu Apostolescu a amintit credincioșilor că "nu avem totuși dreptul de a-i judeca, ci mai degrabă trebuie să fim îngăduitori cu greșelile altora și să ne judecăm propriile păcate", că avem datoria să încercăm "să îi iubim și să ne rugăm pentru dîșii"! Drept răspuns a primit o amenințare cu moartea ! Rămîne însă că trebuie să ne rugăm pentru dîșii.

Vasile MANEA

București.

Întrebarea este cum de românii de bună credință se pot lăsa manipulați. Poate că și cei care apără independența bisericii ar fi trebuit să se fi purtat întotdeauna ca în această zi de 25 februarie. Cu solidaritate calmă, evitând suspiciunile și discordiile, făcând cu luciditate diferența între principii și detalii. Și grabnic ar fi să fie ficulnicul cu inteligență un mesaj către cei răătăciți și către autoritățile țării în care ne aflăm.

S-au depus plângeri la Procurorul Republicii și poliția anchetează.

Pe 2 martie, Părintele Radu Apostolescu a primit, prin poștă, o amenințare anonimă cu moartea, care a fost depusă la Poliția Judiciară. În urma acestei amenințări, slujba de duminică, 3 martie, s-a desfășurat cu ușile închise, iar credincioșii au părăsit sfântul lăcaș protejați de poliție.

A.C.

În ianuarie 1996, la editura Du Style a apărut primul volum de memorii, intitulat "Prizonier în propria țară", semnată de AUREL MARINESCU, fost condamnat la muncă silnică pe viață în grupul lui Nicolae Țone, fost liberal, care a fost executat.

Aurel Marinescu trăiește în SUA, este vice-președintele asociației ACORD (președinte Ștefan Issărescu) - care informează autoritățile americane despre realitățile nefardate ale României de azi -, și face parte din redacția săptămânalului care apare la New York "Lumea liberă". Într-un interviu pe care i l-a luat la București, cu ocazia lansării volumului, Florin Toma, la întrebarea referitoare la activitatea în prezent a poliției politice, Aurel Marinescu spune printre altele: ... se dă o luptă fantastică acum (nici în timpul lui Ceaușescu nu era așa) pentru a pune mina pe Biserica românească din exil. Pentru că, prin biserică, se are în vedere asigurarea unui control strict al exilului, manipularea lui acolo. Oamenii vin la slujbă, stau de vorbă, capătă informații unii despre alții și, astfel, pot fi dirijați. Intențiile poliției politice din România sunt și mai evidente, prin jocurile pe care le face pentru a trece Episcopia Bisericii Ortodoxe din America sub autoritatea Patriarhiei de la București, condusă de una din cele mai compromise fețe bisericesti, complicele lui Ceaușescu la crima de a dărâma atâtea și atâtea biserici. În condițiile în care Biserica Ortodoxă Română va fi condusă de un patriarh adevărat, care, cu respect și smerenie va gospodări cum trebuie Sfânta Biserică, în aceste condiții, noi, românii din America, vom fi de acord, firește, ca Episcopia Bisericii Ortodoxe din SUA să treacă sub autoritatea Patriarhiei Române"

Într-un COMUNICAT, semnat de dnii Traian Băcioiu și Paul Brățășanu, violențele sînt puse pe seama celor care au încercat împiedicarea ținerii Adunării Eparhiale, "grup pătimaș de marginali extremiști". Noroc că există fotografii și a fost filmată toată tevatura.

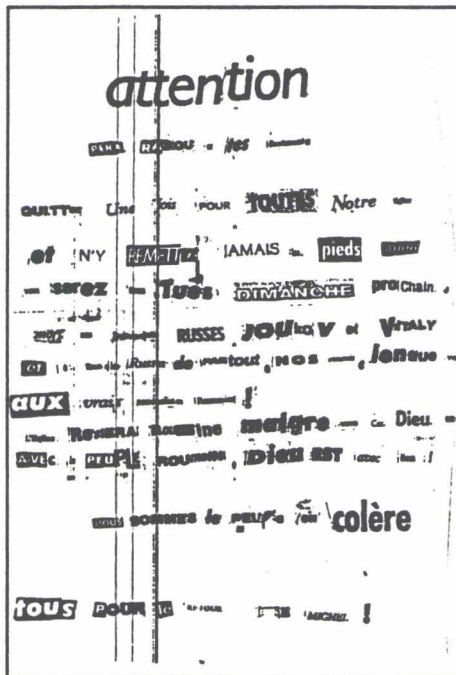
În comunicat se spune că "sub supravegherea directă a autorităților de poliție franceze", e vorba probabil de cei cinci angajați de dl. Cotoră, "majoritatea covârșitoare" care a votat "ieșirea de sub oblăduirea Sinodului rus de la New York" și "alipirea tuturor structurilor bisericesti și administrative ale Episcopiei Ortodoxe Române din Europa Occidentală la Patriarhia Constantinopolului, reprezentată în Franța de Mitropolitul Ieremia" a fost constatată de un reprezentant al justiției franceze."

"Ca atare, în numele a sute de familii de credincioși români" Preotul Apostolescu este somat să părăsească biserica din Paris. Totul în numele "rînduiriilor și tradițiilor strămoșesti." Deși comunicatul se leapădă de orice interese politice, simpla exploatare a sentimentului național într-o împrejurare atât de caragială amintește tristul reflex de naționalizare a bunurilor care aparțin tuturor.

****

Scrisoarea anonimă, construită din cuvinte tăiate din ziar, amenință pe "Père Radu et ses lieutenants" cu "serez tous tués dimanche prochain" dacă nu părăsesc "notre Eglise". Ea

este semnată "nous somme le peuple en colère", "tous pour le retour de Michel" (e vorba probabil de Preotul Constandache, nu de rege). Aceeași fibră patriotică clocotește în "mort aux russes Joukov et Vitaly et à tous les Russes de partout, nos ennemis, longue vie aux vrais nationalistes roumains!"

Canalul de televiziune France III, pe 26 februarie 1996, în jurnalul regional de la ora 19, a transmis un scurt reportaj intitulat "La guerre des popes". Era filmată intrarea bisericii Sf. Arhangheli din rue Jean de Beauvais și comentariul care însoțea imaginile și două interviuri prezenta "războiul" ca pe o confruntare între "renovatori" și "integriști", Sinodul din New York al Bisericii Ruse fiind apropiat de mediile "tradiționaliste". Ceea ce în Ortodoxie, unde încă n-a avut loc un echivalent al Consiliului Vatican II, este o aberație. La procesul din iunie 1995, o ziaristă de la Agence Press fusese la fel informată. Revenind la reportaj, Radu Creangă, "secretarul Părintelui Radu", filmat în penumbra altarului, cu sutana neagră și o luminare pîlpînd era imaginea adecvată, tarcovschiană. A spus doar că Biserica Ortodoxă Română din Paris nu e integristă, face slujba tradiției ortodoxe. Partea "renovatorilor" a fost susținută de dl. Brățășanu, în lumina străzii, costum gri, zgrăvind atmosfera agresivă din biserică.

Telespectatorului informat deja asupra altor conflicte renovator/conservator, de la comuniști în general, trecînd prin Iugoslavia și pînă la Islam, reportajul nu i-a iscat nici o curiozitate. Încă o informație din zona tulbură a "celeilalte Europe", unde se luptă porumbelii progresiști cu vulturii retrograzi. Ar fi de făcut un întreg curs de semiotică asupra relației dintre clișee și realitate. Ziaristilor de la France III li s-a servit un calapod în care s-au găsit comod.

NOUTĂȚI EDITORIALE

CIORAN

*Anthologie du portrait
de Saint-Simon à Tocqueville*
Gallimard

"Motivația acestei antologii, dată chiar de Cioran este entuziasmul său pentru Saint-Simon "autor vertiginos" care l-a fascinat întotdeauna. Alegerea portretelor din secolele XVIII și XIX, galerie de personaje disparate ca Talleyrand "parazit al unei epoci ale cărei vicii le întrupă", Madame Rolland, eroica incoruptibilă, Madame du Deffand, Jean-Jacques Rousseau, Napoléon, servește la dezvăluirea "misterelor tandre sau tenebroase" ale sufletului. Foarte personală, antologia exprimă atât fixațiile și opțiunile acestor două secole, cît și preferințele și obsesiile lui Cioran".

MIRCEA ELIADE
*La Bibliothèque du
Maharadjah*
suivi de
Soliloques

Traduit du roumain par Alain Paruit
Gallimard

"Cartea reunește primele articole ale lui Mircea Eliade cu prilejul călătoriei în India, decisivă pentru destinul său. Egiptul, traversarea Mării Roșii, Ceylan, India: pagini de aventură intelectuală și de mici eșecuri în care apar un dragoman arab, japonezi hilari, yoghini, un maharadjah, Gandhi, cerșetori, coloniști britanici...

Soliloques este primul său eseu teoretic. "O serie de meditații și îndoieli" în care întrebările esențiale se referă deja la religii.

Cele două texte sunt indispensabile celor care vor să cunoască debutul viitorului istoric al religiilor. Scrise cu o tinerească spontaneitate pe care n-o stăvilește nimic, textele stau mărturie a revoltei împotriva nedreptății, a speranței într-un om mai bun, a intuiției asupra a ce au în comun diversele religii.

CASA ROMANEASCA

120 bis, rue Haxo, 75019 Paris
(Metro Télégraphe sau Porte de Lilas)

Anunță Adunarea Generală anuală, **sîmbătă, 16 martie 1996, la orele 14,30**. Rugăm pe membri Asociației noastre sa fie punctuali.

***

Tot sîmbătă, 16 martie, la orele 17 va avea loc conferința dlui Alexandru DANIELOPOL, intitulată "Comisia de armistițiu 1944-1945. Oameni, fapte, experiențe personale".

Cu acest prilej, Nicolae Lupan, președintele Asociației Pro Basarabia și Bucovina, își va prezenta cartea "Instantanee fără retuș".

***

Sîmbătă, 23 martie, orele 17, va avea loc conferința prof. Grigore BARGAUANU, intitulată "HOMMAGE À DINU LIPATTI, avec auditions musicales".

Mulțumim celor care au continuat să răspundă apelului nostru (v. Lupta nr. 246, p. 8) susținînd Association pour la Fondation Memorial Sighet : Pia Bader Fărcașanu (Germania), Elisabeth Brousse, Ghinea Marcel, Ioana Trișcu Floret.

Trimiteți contribuția dumneavoastră "à l'ordre de AFMS", pe adresa Florica Dimitrescu-Niculescu, 28 bis rue Pouchet, 75017 Paris sau pe adresa Luptei - 125 Bureaux de la Colline 92213 St. Cloud

ANTON GOLOPENȚIA

Restituiri

editat de Ștefan Costea,
Ed. Ararat, București 1995

Anton Golopenția (1909-1951), doctor în Filosofie al Universității din Leipzig, a fost un reprezentant de frunte al școlii sociologice a lui Dimitrie Gusti, despre care H.H. Stahl scria în 1981 : "Îl socotesc și astăzi ca pe cel mai dotat sociolog din cîți au luat parte la campaniile noastre monografice... Golopenția era ... o sinteză a mai multora dintre noi : filosof tot atît cît Mircea Vulcănescu, erudit și profesor tot atît cît Traian Herseni, investigator deopotrivă ca mine și organizator tot atît de abil ca Octavian Neamtu" (Amintiri și gînduri din vechea școală a "monografiilor istorice", București, Minerva, p. 292). El a publicat de asemenea în domeniul demografiei și al geopoliticii, a participat ca expert statistic la Conferința de Pace de la Paris și a fost unul din conducătorii respectați ai Institutului Central de Statistică din România în anii 1940-48.

Sumarul volumului este următorul : "Cuvînt introductiv"; "Anton Golopenția : Bibliografie" (Sanda Golopenția); "Anton Golopenția - Sociologia ca știință la mijlocul secolului XX" (Ștefan Costea); "Geopolitica și demografia în opera lui Anton Golopenția" (Vladimir Trebici); "Strategia supraviețuirilor în cercetarea schimbării sociale rurale" (Maria Larionescu); "Anton Golopenția - Intîlnire cu istoria" (Florin Tănăsescu); "Destine paralele" (Anton Rațiu); "În loc de încheiere"; "Despre editori și autori".

Costul volumului (inclusiv transportul) este de 50 Fr.F. Doritorii pot trimite ecure adresate :

nei Ruxandra Pelazza, 20, Parc de Béarn
92210 Saint Cloud, France.

ABONAȚI-VĂ LA LUPTA

DECESE

Prof. dr. doc. Ion Juvara; ziaristul Nicolae Carandino, ultimul supraviețuitor al grupului de la Tămădău; prof. Ion Chițimia; compozitorul Gheorghe Dumitrescu; actorul Al. Alexandrescu-Vrancea; Elena Negoescu (Cerchez); Elena Bălănescu; Florentina Orășeanu; Maria Balaban; dr. Cornelia Vasilescu-Martin; col (r) ing. Mircea Ionescu; dr. Dan Chimion; Eugen Juster; ing. Cristea Grigore Vartires; ing. Mihai Topologeanu; dr. Costin Mihail; Eugenia Baciu; Gorea Grigore; Maria Sfetcu; dr ing. Ștefan Dumitrașcu; ing. Mihai Marinescu; Paul Constantin Vișan; dr. Octavian Sădeanu; Ioan Silaghi; ing. Stoica Dobre; prof. Elisabeta Marinescu; prof. dr. doc. Victor Coroi; Maria Szabo; Ana Stăniu; comandor de aviație Ștefan Octavian Ciutac; prof. dr. doc. Ion Gh. Șabac; Dumitru Grigoriu; Ecaterina Albu; Stelian Cristescu; Doina Fleșeriu; Stelian Cristescu; Elena Simionescu; Ion Angelescu; Luxandrina Cernat; Cristian Alexandrov; ing. Mihai Marinescu; ing. Ostache Niculai; Cristian Alexandrov; ing. Mircea Răducanu; dr. Paul Eugen Carianopol; prof. Mihai Gafencu; col (r) Gh. Corbescu; Anna Cononov; Elena Curelaru; scriitor Alexandru Struțeanu; ing. Cristea Grigore Vartiris; Arhimandrit Teofil (Dumitru Panait); Nicolae Oțeleanu; Mircea Răducanu; ing. Radu Panait; Marian Dobrescu; Mihaela Nicola; ing. Agapia Popescu; Emilia Budea; Elena Dodu; ing. Mircea Ionescu; Eugenia Nemoianu; Ruja Pașca; Stere Zissu; Rus Maria; Corneliu Comeanu; prof. Dacia Sarmiza Marineanu; Jean L. Popescu; Alexandru Puiu Rădulescu; Dumitru Caragea; Stelian Cazacu; Radu Stoicescu; Viorel Spătaru; Paraschiva (Luci) Balaban; Mihai Marinescu; com. av. (r) Ștefan Ciutac; Dan Chimion; ing. Mircea Istrate; Stancu Floare; Gh. Donea; Ioan Schiopoaia; Laurenția Goia; prof. Leon Țopa; Maria Condor; Constantin Mihăilescu; Marin Mielcescu; Radu Stoicescu; Maria Löbel; Rodica Sandu; ing. Ilie Nițu; Maria Grangetti-Deleanu; prof. Speranța Venera Macovei; Pr. Ion Bălărețu; Adinel Ciobănescu; ing. Radu Brâncuși; ing. Alfred Kathrein; Dumitru Monsaterschi; Eugen Teianu; Radu Cimpoi; ing. Ștefan Lupescu; Cornel Șuteu; Dan Raicu; Ecaterina Călugăru; Elena Bondoc; prof. Radu Negrescu; Victor V. Buliga; prof. dr. Liviu Antal; Vasile Căplescu; prof. Lelia Elena Avrigeanu; Elena Livia Negoescu; Cristian Alexandrov; Dumitru Binescu; Ilie Moldoveanu; Costică Vicoveanu; Astrid Maja Auner; operator Alexandru Groza; Alexandra Roman; Nely Șerban; ing. Vasile Gh. Scripeț; dr. ec. Toma Popescu; Maria Deaconescu; dr. Ilie Xantopol; Constantin Meinghart; dr. Ulpiu Mateescu; Lidia Dumitru; Maria Borcescu; Marieta Predescu; Georgeta Cristescu; Nelu Staicu; Gica Sterian; Valerica Drăgan (Popescu); Radu Stoicescu; George Pandele Pandelide; col. Cornel Șuțiu; Bogdan Șindilar; Doina Tipărescu; dr. Gian Marco Venier; ing. Florica Eșanu; ing. Valeriu Paraschivescu; Botos Octavian; ec. Mariaan Bucerzan; ing. Sofia Constanța Andreiță; maior (r) Victor Rossa; David Bănescu; Piru Constantinides; arh. Dan Eugen Raiciu; ing. Adinel Ciobănescu; preot Constantin Dăscălescu; Ștefi Georgescu; Alexandru Băzavan; Tiberiu Avram Tudor; Nicu Bivol; Radu Niculescu; col (r) Alexandru Nicolae Ivanovici; ing. Eugen Turturică; Dumitru (Take) Teguiani; ing. Constantin Păslărașu; Domnica Samoilescu; prof. dr. doc. Valeriu Pinteș; dr. Alexandru Bulla.

NATURALIZARI "Journal Officiel", 17, 29 februarie și 3 martie 1996 publică numele următoarelor persoane născute în România, care au obținut naturalizarea franceză: Iuga Constantin Mircea, născut la Supur; Rău Ilie, născut la Sibiu; Ramona Rău, născută la Sibiu; Alexandru Rău, născut la Sibiu; Marcela Rău (n. Opreș), născută la Sibiu; Dragoș Moldoveanu, născut la București; Silvia Morar, născută la București; Virginia Ioana Neagu, născută la București; Iulia Niculescu, născută la Urleasca; Marius Ovidiu Jurvale, născut la Lupeni; Marinel Nicolae, născut la București; Ioana Cătălina Nicolae, născută la București; Daniela Nicolae (n. Mihăiță), născută la București.

le combat

Directeur: Michel Korné 7/03/96
ISSN 1148 - 7321

NUMERO 262

TARIF D'ABONNEMENT ANNUEL

En Francs Français:

FRANCE FRF 250
EUROPE FRF 300

Par avion :

AMERIQUE
AMERIQUE DU NORD FRF350
ISRAEL
AMERIQUE DU SUD
ASIE FRF 450
AUSTRALIE

En d'autres monnaies, le tarif est majoré des frais bancaires d'encaissement comme suit.
DEM 100 - CHF 90 - GBP 35

USA 60 ou équivalent

USA 70 ou équivalent

125 Bureaux de la Colline - 92213 St-Cloud-France
Tel. (33-1) 46020540 Telefax (33-1) 46 02 14 37 - Tlx 270152 F
Commission Paritaire N° 65481 - CCP. : 11 341 71 A Paris

ANNEE ELECTORALE A L'EST

par Michel Korné

La Russie élira en Juin un président pour quatre ans et la Roumanie élira en Septembre un président, le sénat et la chambre des députés. Selon que la victoire revient aux partisans de la démocratie ou aux nostalgiques des régimes autoritaires, voire même totalitaires, chaque pays accélérera ou retardera son intégration à l'Europe.

Nous avons vu dans le précédent numéro du Combat, "La salle d'attente", que l'admission de ces Etats votée par le Conseil de l'Europe, représentait un premier pas nécessaire mais loin d'être suffisant, pour leur intégration future à l'Union Européenne. Suivant que les institutions mais aussi les conditions économiques ou sociales se rapprochent plus ou moins vite de celles de l'Union, le temps nécessaire à cette intégration peut varier entre dix et cinquante ans, sinon plus.

Si l'attente devait se prolonger au-delà dix à vingt ans, il ne faut pas exclure l'éventualité que l'intégration elle-même soit mise en cause.

Cette éventualité est d'autant plus inquiétante que le nombre d'Etats dont l'intégration est devenue problématique, s'est aussi fortement accru.

L'Axe Moscou-Paris

En 1990, il paraissait difficile d'intégrer l'URSS qui conservait encore ses anciennes structures mais dont le représentant, Gorbatchev, jouissant de la confiance occidentale. Depuis, l'URSS a éclaté entre les républiques qui la composaient et Eltsine, considéré comme un moindre mal, ne bénéficie pas des mêmes préjugés favorables.

Les affrontements qui ont eu lieu entre les différentes républiques ex-soviétiques et les interventions brutales des troupes et des unités spéciales russes, ont accentué les réticences des dirigeants et de l'opinion occidentale.

Le phénomène ne se borne pas aux républiques de l'Europe de l'Est. Plusieurs pays de l'Europe Centrale dont l'intégration paraissait normale il y a cinq ou six ans, suscitent actuellement de grandes réserves. C'est le cas en particulier de l'ex-Yougoslavie et de la Roumanie.

Sans l'intégration de la Russie, de la Serbie et de la Roumanie, il est difficile de voir comment des pays voisins, l'Ukraine,

la Moldavie, les républiques du Caucase mais aussi la Bulgarie et la Macédoine, pourraient être intégrées à l'Union. Dans cette hypothèse, le danger serait grand de voir l'Europe réduite aux confins de l'ancien empire de Charlemagne, et des peuples catholiques et protestants.

Ce danger est d'autant plus réel qu'il correspond à l'état d'esprit d'une partie non négligeable des dirigeants occidentaux.

La récente visite de Le Pen à Moscou ne peut qu'accentuer les réticences de la grande majorité des occidentaux modérés. Une possible alliance entre l'extrême droite occidentale et les extrémistes bien plus nombreux et imprévisibles de Jirinovskiy ne peut qu'inditer les démocraties occidentales à revoir leur politique en refusant l'intégration des pays dominés par l'extrémisme.

La collaboration des extrémistes de l'Ouest avec ceux de l'Est est encore plus menaçante pour les autres Européens.

Selon l'International Herald Tribune du 12 Février, Jirinovskiy avait en effet déclaré que si les Etats de l'Europe de l'Est provoquent la Russie à une guerre en adhérant à l'OTAN, lui-même et Le Pen ne croiseront pas le fer mais enverront les Tchéchènes sécessionnistes de Russie et les "Nègres" français, combattre en Roumanie. "Jean-Marie boira des vins français à Paris et moi de la Vodka à Moscou. De temps à autre nous nous téléphonerons pour pointer combien de Tchéchènes et de Nègres auront été tués"...

Réserves Occidentales

La Russie a certes les richesses naturelles de l'immense territoire de la Sibérie pour faciliter son entrée dans l'Europe. Il serait toutefois erroné d'en surestimer la valeur. D'une part ces richesses n'ont de valeur que si l'Europe les achète, car il n'y a pas d'autres marchés solvables capables de les absorber. Il y a par contre d'autres régions du monde où l'on peut trouver les mêmes ressources.

Par ailleurs, il est sûrement moins coûteux pour l'Union Européenne d'acheter aux Russes aux prix mondiaux les richesses minières et pétrolifères de la Sibérie, que d'investir à long terme des capitaux bien plus importants afin de hisser la Russie au niveau de l'Europe

Occidentale.

Quant aux territoires de la Russie et de la Sibérie, ils offrent sans doute de grandes possibilités à une Europe beaucoup plus peuplée, mais l'Occident n'est pas en expansion démographique et le pourcentage de ceux qui pourraient être tentés par un développement de l'Est européen, reste des plus limités, nonobstant les millions de chômeurs.

Nous avons souvent insisté sur les possibilités d'expansion économique qui pourraient offrir à tout le continent le développement des régions de l'Europe du Centre et de l'Est. Mais cela ne veut pas dire que l'Europe Occidentale ne peut pas s'en passer.

L'expansion démographique Européenne des XIXème et du début du XXème siècle, qui avait conduit au "Drang nach Osten", (la poussée vers l'Est) s'est brisée en 1945 dans les ruines de Berlin. Quarante années plus tard, c'est la poussée soviétique vers l'Ouest qui s'est brisée, lors de l'effondrement, en 1989 du Mur de Berlin. Depuis, chaque partie de l'Europe: l'Ouest, le Centre et de l'Est, continue à avoir besoin des autres, mais pas à n'importe quel prix et pas dans n'importe quelles conditions.

Comparée à la Russie, la Roumanie présente bien moins d'intérêts pour l'Occident. Lors du conflit dans l'ex-Yougoslavie, elle a bénéficié d'un intérêt accru de la part de l'OTAN, dans la mesure où elles apparaissaient comme une zone de stabilité entre les Balkans, en guerre et la Russie aux prises avec ses crises internes. Cette situation peut se prolonger quelques années, mais ne sera pas de nature à décider de l'intégration de la Roumanie à l'Union Européenne. Même si l'armée roumaine devait être incorporée aux forces de l'OTAN, cela n'entraînerait pas l'intégration du pays à l'Europe.

L'exemple turque devrait faire réfléchir les Roumains.

La Turquie est membre du Conseil de l'Europe et de l'OTAN depuis des décennies, mais elles est encore loin de son intégration à l'Union. Bien au contraire, la récente victoire électorale des Islamistes en Turquie n'a fait qu'accroître les réserves des Européens à l'égard de ce pays. Or depuis des années, la Turquie a été nettement plus

Suite page II

proche de l'Union Européenne sur le plan économique, politique et même démographique que ne l'est la Roumanie, puisque des millions de Turques et leurs descendants se sont établis surtout en Allemagne et y ont été naturalisés.

Une nouvelle victoire d'Iliescu et de ses partisans en Roumanie, ne ferait que renforcer les réticences Occidentales à l'égard de ce pays. Si l'Occident critique moins le régime, il ne l'apprécie guère. Les crédits qu'il lui accorde se réduisent à quelques centaines de millions de dollars distribués par des institutions internationales, FMI, Banque Mondiale, BERD, surtout pour appuyer les interventions politiques occidentales mais insuffisantes pour remédier à la crise dans laquelle se trouve le pays.

Les vrais enjeux des élections qui auront lieu cette année à l'Est, ce n'est pas la démocratie ou le maintien et le retour des communistes au pouvoir à Bucarest ou à Moscou. Le vrai enjeu c'est l'Europe. Son élargissement ou au contraire le ralentissement d'un processus qui a de moins en moins de souffle pour réaliser l'Unité du continent.

Les victoires de Jyrinovski ou des néocommunistes en Russie et celle d'Iliescu en Roumanie, risquent de figer la situation actuelle pour les quatre années à venir. Le mal peut être considérable pour les deux peuples qui n'en sont pas conscients dans la mesure où l'Occident s'est toujours refusé de s'adresser à l'opinion publique, se bornant à négocier avec ses dirigeants dont les intérêts sont souvent contraires.

Une candidature non constitutionnelle

par Serban Orescu

Est-ce que M.Ion Iliescu a le droit de candidier aux élections de 1996 pour la présidence de la Roumanie?

Exposé des faits

M. Ion Iliescu a été élu comme "Président" de la Roumanie en mai 1990 et réélu dans cette fonction (pour quatre ans) en septembre 1992. Le parti gouvernemental PDSR - Parti de la démocratie sociale- vient de proposer comme candidat aux prochaines élections présidentielles qui auront lieu en 1996 (probablement au mois de septembre).

Les partis principaux de l'opposition contestent le droit de M. Iliescu de se présenter une nouvelle fois aux élections présidentielles ce qui serait selon leur opinion contraire à la constitution.

La situation juridique

L'article 81 al.4 de la Constitution roumaine entrée en vigueur en décembre 1991 prévoit que "personne ne peut détenir la fonction de président de la Roumanie pour plus de deux mandats.

L'article 15, al.2 de la même Constitution prévoit également que "la loi ne dispose que pour l'avenir, excepté la loi pénale plus favorable".

Le point de vue du Pouvoir actuel peut être résumé comme suit:

- vu que la Constitution est entrée en vigueur en décembre 1991 alors que M. Iliescu était déjà président élu en Mai 1990, l'art. 81 al.4 ne saurait être appliqué qu'à partir de septembre 1992, à l'expiration de son mandat ce qui signifierait que le comptage des mandats commence avec le mandat obtenu en septembre 1992 et non avec celui obtenu en mai 1990. Par conséquent, M.Iliescu candiderait, en se présentant aux élections de 1996 la seconde fois (et non la troisième fois comme le prétend l'opposition).

- l'application de la restriction prévue par l'art. 81, al.4 au mandat obtenu en 1990 et expiré en septembre 1992 constituerait une enfreinte à la règle de la non-rétroactivité des lois inscrites dans l'art. 15 al.2 de la Constitution.

Le point de vue de l'opposition est le suivant:

- toute loi étant applicable dès son entrée en vigueur, l'application de l'art.81 al.4 au mandat en cours de M.Iliescu, obtenu avant cette entrée en vigueur mais s'étendant jusqu'en septembre 1992, constitue un cas normal d'application de la loi n'ayant rien à voir avec une rétroactivité (rétroactive serait par exemple une loi modifiant avec effet dans le passé les conditions d'éligibilité!)

La doctrine allemande (voir Manfred Ascke, Übergangsregelungen als Verfassungsrechtliches Problem, Peter Lang, Frankfurt am Mai, 1987, p.238) considère comme "vraie rétroactivité" (ach-Rückwirkung) seulement les cas où la loi modifie ex post les effets juridiques de faits déjà déroulés dans le passé. Or, au moment de l'entrée en vigueur de la Constitution de 1991 M.Iliescu était dans l'exercice de son mandat qui expirait dix mois plus tard.

- la non application de la Constitution dès son entrée en vigueur en décembre 1991 pour seul l'art. 81 al.4 (dont l'application serait en ce cas prorogée jusqu'en septembre 1992) est dépourvue de tout fondement juridique.

- par conséquent M.Iliescu n'a pas le droit de candidier aux présidentielles de 1996 pour un troisième mandat (le premier mandat étant celui dévolu en mai 1990 et le second dévolu en septembre 1992).

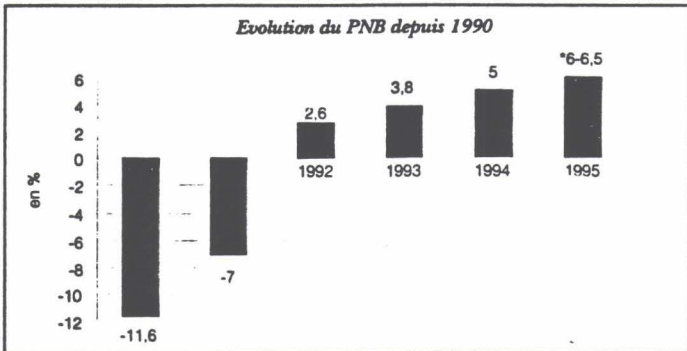
L'opinion d'une institution scientifique sur cette controverse serait particulièrement utile pour le triomphe de la légalité.

POLOGNE

Office Central des Statistiques (GUS) et Office de Planification (CUP) pour 1995

Finances Publiques et Inflation selon "l'Economie en Transformation (1990-1995)"

La politique monétaire rigoureuse des gouvernements de coalition qui se sont succédés a permis de diminuer d'année en année le rythme de l'inflation qui est passé de 250 en 1990 à 30 en 1994 et devrait encore diminuer en 1995. Cependant, le taux d'inflation a décrié moins rapidement que prévu et est resté supérieur aux prévisions budgétaires.

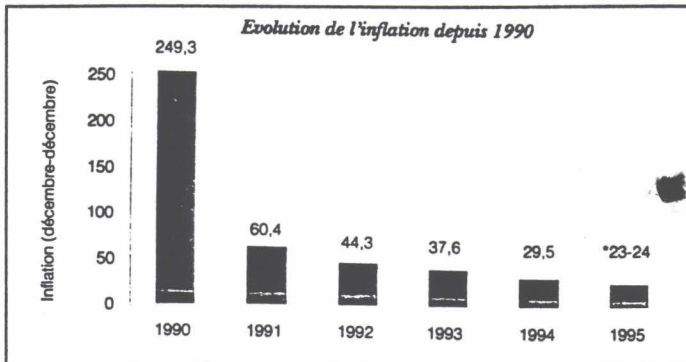
Une des causes de l'inflation actuelle est la hausse constante des prix d'approvisionnement en énergie, particulièrement le gaz et l'électricité, ainsi que les transports et des loyers, dans le cadre d'un processus de rétablissement des prix réels s'étalant sur plusieurs années. Néanmoins, cet élément tend à perdre de son ampleur. La dévaluation rampante alimente également l'inflation. Enfin, le financement du déficit budgétaire et l'augmentation des salaires dans le secteur des entreprises d'Etat contribuent à l'augmentation de la masse monétaire.

Une nouvelle dénomination a été introduite le 1er Janvier 95 (1 nouveau zloty = 10 000 anciens zlotys) afin de faciliter les transactions monétaires (cf VL-Conseils pratiques)

Après plusieurs dévaluations en 1989, le cours du zloty établi au 1er Janvier 1990 est demeuré stable jusqu'en mai 1991. En Janvier 1990, la convertibilité interne du zloty a été introduite et le taux de change a été fixé à 9 500 PLZ/USD.

Depuis le cours officiel du zloty ne s'est pas éloigné de celui du marché libre et il n'a pas été nécessaire de toucher au Fonds de Stabilisation d'un milliard de dollars créé par 17 pays occidentaux dans le but de soutenir la convertibilité interne du zloty.

Le cours du zloty était à l'origine aligné sur celui du dollar américain, mais au printemps 1991, dans le but d'améliorer la stabilité de la monnaie nationale, il a été aligné sur un panier de monnaies (USD:45%,

DEM 35%, GBP: 10%, FRF et CHF: 5% chacun). En Octobre 1991 un mécanisme de dévaluation rampante a été introduit; la valeur du panier augmente d'environ 1,8% chaque mois. Cette manoeuvre n'a cependant pas permis d'éviter deux dévaluations pendant les années 1992-93. Après plusieurs réajustements, le taux mensuel de dévaluation rampante a été fixé à 1,2 %.